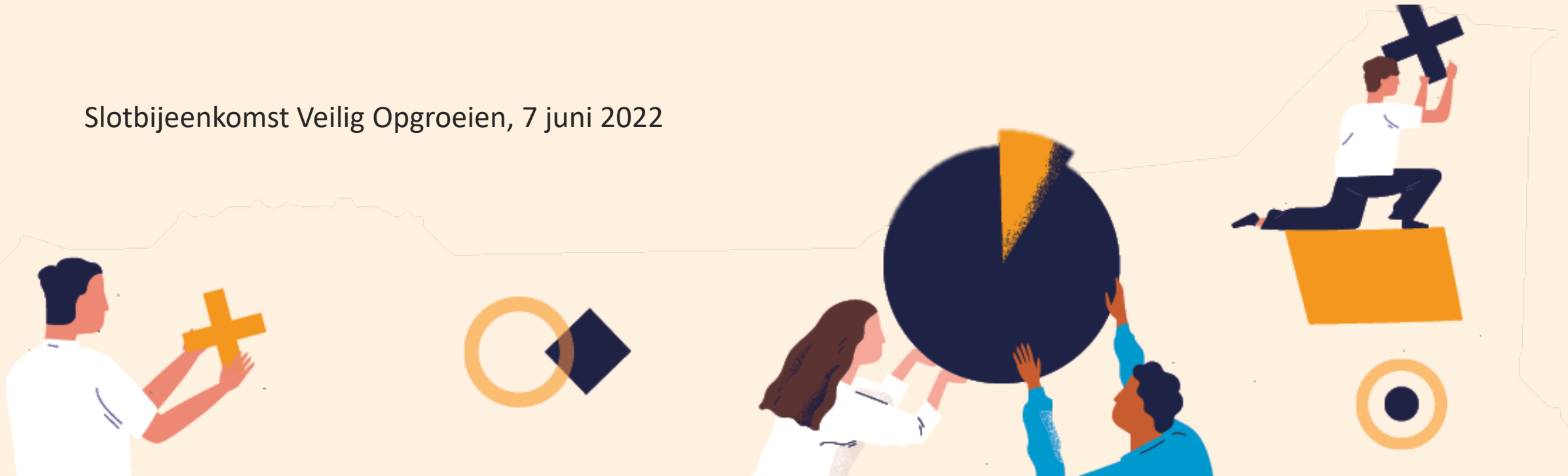

SESSIE

Multidisciplinair samenwerken bij huiselijk geweld en kindermishandeling

Slotbijeenkomst Veilig Opgroeien, 7 juni 2022

Welkom

- Wie zijn wij?
- Wat willen we delen?
  - Samenwerken aan veiligheid: de werkwijze van MDA++ Friesland
  - “De handen ineen”. Participatief actieonderzoek naar de samenwerking rond huiselijk geweld en kindermishandeling vanuit Veiligheidshuis Haaglanden
- Twee presentaties en discussie

Samenwerken aan veiligheid: de werkwijze van MDA++ Friesland

- Wat is het MDA++ Friesland?
- Onderzoek
- Voorlopige resultaten

Floortje Kunseler & Greetje Hettinga (onderzoeksgroep Fier)

Met veel dank aan: Maarten van der Gronde & Tineke van Heusden (coördinatoren MDA++)

Wat is het MDA++ Friesland?

- Kernteam
  - Politie
  - Medisch Centrum Leeuwarden
  - GGZ Friesland
  - VNN (verslavingszorg)
  - Veilig Thuis
  - Fier
  - Openbaar Ministerie
- Flexibele schil

Onderzoek: Samenwerken aan veiligheid

1. Vragenlijsten: Is er in een jaar tijd geweldsafname (partnergeweld en kindermishandeling) en een toename van emotionele veiligheid binnen gezinnen die hulp krijgen onder regie van MDA++ Friesland?
2. Dossiers: In welke mate wordt in de praktijk invulling gegeven aan de elementen van de werkwijze (regievoering, rol- en taakverdeling en afstemming) van MDA++ Friesland?
3. Koppeling: Draagt de wijze waarop invulling wordt gegeven aan regievoering, rol- en taakverdeling en afstemming bij aan geweldsafname en toename van veiligheid?
4. Interviews: **Wat is het perspectief van verschillende betrokkenen, waaronder ouders, kinderen en professionals op de samenwerking in algemene zin, en meer specifiek op de elementen van de werkwijze van het MDA++ Friesland?**

Beschrijving gezinnen bij MDA++

- Gemiddeld 4 zorgmeldingen
- 76% van de ouders zijn gescheiden

Vormen van onveiligheid	
Lichamelijke mishandeling	19%
Lichamelijke verwaarlozing	14%
Psychische mishandeling	22%
Psychische verwaarlozing	27%
Seksueel misbruik	32%
Huiselijk geweld	62%

Problematiek binnen het gezin	
Lichte verstandelijke beperking	11%
Verslaving	38%
Psychiatrie	70%
Gevangenis	5%
Justitie	22%
Reclassering	16%
Armoede	32%
Schuldsanering	19%
Vechtscheiding	57%

Voorlopige onderzoeksresultaten (1/4)

1. Monitoren en bereiken van veiligheid

- Focus op (duurzame veiligheid van) kinderen
- Hele gezinssituatie goed in beeld krijgen en houden, maar ook prioriteren
- Vrijwillig kader
- Langdurige monitoring (op veiligheidsmaatregelen, acties en afspraken) + goede afsluiting
  - *Belang van onderscheid tussen acute onveiligheid en het lange termijnplan*

Voorlopige onderzoeksresultaten (2/4)

2. Samenwerking binnen het team (kernteam en flexibele schil)

- Meerwaarde samenkomen verschillende expertises
- Belangrijk om één team te zijn
- Betrekken externe professionals die al betrokken zijn bij het gezin
  - *Behoeftte aan informatie vooraf en ruimte bieden in overleg*
  - *Rekening houden met positie van flexibele schil*
- Goede samenwerking met regiehouder

Voorlopige onderzoeksresultaten (3/4)

3. Samenwerking, communicatie en benadering ouders

- Informatievoorziening en transparantie
- Gehoord en gezien voelen
  - *Alert zijn op 'sturende' en 'afwachtende' ouders*
- Gelijkwaardigheid kan complex zijn “naast ouders staan i.p.v. er tegenover”.
- Gezamenlijke besluitvorming
  - *Ouders uitdagen om zelf met oplossingen te komen*
- Impact op ouders
  - *Aandacht voor het emotionele aspect (“wat doet het met je”)*

Voorlopige onderzoeksresultaten (4/4)

4. Betrekken van (de visie van) kinderen

- Kinderen beschermen vs. kinderen een stem geven
- Kinderen praten mee: brugfunctie tussen kind en MDA++
- Aansluiten aan tafel
  - *Luisteren naar het kind*
  - *Dynamiek*
- Aandacht voor alle kinderen binnen een gezin

Conclusie

- Belangrijkste elementen van MDA++ vanuit divers perspectief
- Onderzoek
- Reflectie + doorontwikkeling
- Vragen?
- Contact: onderzoek@fier.nl

De handen ineen!

Participatief actieonderzoek naar de samenwerking rond huiselijk geweld en kindermishandeling vanuit Veiligheidshuis Haaglanden

Cora Bartelink

Anne Steenbakkers

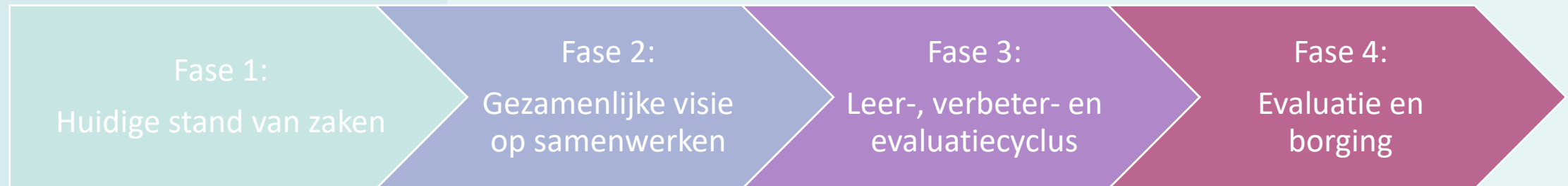
Marije van der Hulst

07-06-2022

Participatief actieonderzoek

Fasering

Onze partners

- Zorg- en Veiligheidshuis Haaglanden
- Veilig Thuis
- Jeugdbescherming west
- Politie
- Openbaar Ministerie
- Reclassering
- Perspektief
- De Waag
- Veilig Verder Team (gemeente Den Haag)
- Mensen die met huiselijk geweld te maken hebben (gehad)

Fase 2: Gezamenlijke visie

Ultiem doel: Veiligheid voor gezinnen

- 1. Gezamenlijke analyse en planvorming:** hoe maken we gezamenlijk een gedegen analyse van de gezinssituatie en komen we tot een plan van aanpak?
- 2. Positie van cliënten:** hoe geven we cliënten een actieve rol in de analyse van hun gezinssituatie en het maken van een plan?
- 3. Casusregie:** hoe organiseren we casusregie en wat houdt het precies in?

Fase 3: Samen aan de slag (leren, verbeteren en evalueren)

- In werkgroepen eerste ideeën uitgewerkt
- Gezamenlijk besproken en aangescherpt
- Testfase 1
- Opnieuw gezamenlijk besproken en aangescherpt
- Testfase 2
- “Definitieve” producten ontwikkeld

Gezamenlijke analyse en planvorming: Gespreksleidraad

Uitwerking voor casuïstiekbesprekingen met als uitgangspunten:

- Gefaseerde ketenzorg: directe veiligheid, risicogestuurde zorg, herstelgerichte zorg
- BOB-methodiek: Beeldvorming, Oordeelsvorming, Besluitvorming
- Signs of Safety: schaalvraag en “grootste zorg”

Gefaseerde
ketenzorg

In welke fase bevindt het gezin zich?

	Directe veiligheid →	Risico-gestuurde zorg →	Herstel-gerichte zorg
Doelstelling	Zicht op de zorgen rondom veiligheid en wat gedaan moet worden om directe veiligheid te creëren.	Zicht op de risicofactoren voor herhaling van geweld en wat gedaan moet worden om stabiele veiligheid te creëren.	Zicht op wat nodig is om de veiligheid vast te houden en de opgelopen schade door de eerdere onveiligheid te herstellen.
Beeldvorming	<p>Wat zijn de zorgen t.a.v. onveiligheid?</p> <p>Welke onderliggende patronen veroorzaken de onveiligheid of houden die in stand?</p> <p>Welke krachten zijn er in het gezin?</p> <p>Wat weten we nog niet?</p>	<p>Wat is de huidige stand van zaken m.b.t. de directe veiligheid?</p> <p>Welke risicofactoren en onderliggende patronen veroorzaken de (kans op) onveiligheid of houden die in stand?</p> <p>Welke krachten zijn er in het gezin?</p> <p>Wat weten we nog niet?</p>	<p>Wat is de huidige stand van zaken m.b.t. de directe en stabiele veiligheid?</p> <p>Wat heeft het gezin nodig om de ingezette koers vol te houden?</p> <p>Op welke gebieden is herstel nodig?</p> <p>Hoe zien gezinsleden de toekomst voor ogen?</p> <p>Wat weten we nog niet?</p>
Schaalvraag	Op een schaal van 1-10 hoe bezorgd ben je over de directe veiligheid van de betrokkenen?	Op een schaal van 1-10 hoe bezorgd ben je over de stabiele veiligheid van de betrokkenen?	Op een schaal van 1-10 wat is de kwaliteit van leven van de gezinsleden?
Oordeelsvorming	<p>Zijn er nog zorgen om de directe veiligheid of kunnen we gaan werken aan de risico's?</p> <p>Wat is nodig om direct veiligheid te creëren?</p>	<p>Zijn er opnieuw zorgen om de directe veiligheid?</p> <p>Zijn er nog zorgen om de stabiele veiligheid of kunnen we gaan werken aan herstel?</p> <p>Wat is nodig om stabiele veiligheid te creëren?</p>	<p>Zijn er opnieuw zorgen om de directe of stabiele veiligheid?</p> <p>Zijn er nog stappen nodig om tot herstel te komen?</p> <p>Wat is nodig om te herstellen van de gebeurtenissen?</p>
Besluitvorming	<p>Brainstorm: Welke acties zijn er mogelijk om in dit gezin directe veiligheid te creëren?</p> <p>Welke acties moeten prioriteit hebben en waarom?</p> <p>Welke interventies gaan we inzetten ten behoeve van de directe veiligheid?</p> <p>Afspraken over samenwerking</p>	<p>Brainstorm: Welke acties zijn er mogelijk om in dit gezin stabiele veiligheid te creëren?</p> <p>Welke acties moeten prioriteit hebben en waarom?</p> <p>Welke interventies gaan we inzetten ten behoeve van de stabiele veiligheid?</p> <p>Afspraken over samenwerking</p>	<p>Brainstorm: Welke acties zijn er mogelijk om herstel en welzijn te creëren?</p> <p>Welke acties moeten prioriteit hebben en waarom?</p> <p>Welke interventies gaan we inzetten ten behoeve van het herstel van de gezinsleden?</p> <p>Afspraken over samenwerking</p> <p>Afsluitingsplan</p>

Positie van cliënten

Actieve rol

- Voorkeur: Aanwezig bij overleg
- Overleg met cliënten voorbereid en nabesproken
- Vertrouwenspersoon/netwerk meenemen naar overleg ter ondersteuning
- Fysiek of online?
- Indien niet aanwezig: Vooraf besproken en achteraf terugkoppeling

U bent aangemeld bij het Zorg- en Veiligheidshuis

Wat doet het Zorg- en Veiligheidshuis?

Het gaat niet goed in uw thuissituatie.
U heeft te maken met geweld thuis. Ook spelen er andere problemen.

De mensen die u helpen, werken samen als team. Dat gebeurt in het Zorg- en Veiligheidshuis. U bent deel van dit team en praat mee. Als u wilt, mag u iemand meenemen naar gesprekken. Samen werken we eraan dat u geholpen wordt en veilig bent.

Vandaag bespreken we waar iedereen zich zorgen over maakt. En ook wat er goed gaat in uw gezin. Zo krijgen we een goed beeld.

We kijken samen wat u nodig heeft om het thuis veilig te maken. En om de andere problemen te verminderen. Iedereen denkt mee en elk idee is welkom. Ook uw ideeën.

Samen beslissen we wat u het beste gaat helpen. We maken een plan voor de veiligheid van uw gezin. We spreken af wie wat doet en wanneer we elkaar weer zien.

U krijgt een vast aanspreekpunt. Deze persoon houdt in de gaten of het plan goed wordt uitgevoerd. U kunt altijd bij hem of haar terecht, als het niet goed gaat of als u vragen heeft.

**U kunt op ons rekenen. Zo vaak als nodig is.
En zo weinig als kan. We laten u niet in de steek.
Ook als u of uw gezin weer problemen krijgt.**

Gespreksvragen

Slotbijeenkomst Veilig Opgroeien, 7 juni 2022

1. Positie van cliënten

- Hoe kunnen we cliënten een steviger positie geven in de multidisciplinaire samenwerking die rond hun gezin gevormd wordt?
- Hoe vind je balans tussen verplichte veiligheidsmaatregelen en samenwerking met ouders?
- Hoe kun je kinderen een positie geven zonder dat het enorm belastend is?

2. Deskundigheid

Welke specifieke deskundigheid vraagt multidisciplinaire samenwerking?

- Kan elke professional dit?
- Zou elke professional dit moeten kunnen?
- Hoe kan deskundigheid in het multidisciplinair samenwerken bevorderd worden? Is het te leren? Hoe dan? Wat is daarvoor nodig? Hoe geven we dit binnen opleidingen een plek?

3. Vervolg

Hoe kunnen we – praktijk, wetenschap, cliënten/ervaringsdeskundigen, beleid – in de toekomst de samenwerking rond complexe huiselijk geweld zaken blijven verbeteren?

- Welke thema's/onderwerpen zijn daarbij belangrijk?
- Welke methoden zijn hiervoor het meest geschikt?

4. Impact/implementatie

- Hoe zorgen we ervoor dat onze onderzoeksbevindingen breder in het land gebruikt en geïmplementeerd worden?
- Hoe kunnen we ervoor zorgen dat we van elkaar leren in het land? En niet overal het wiel opnieuw uitvinden?

Dank!

Slotbijeenkomst Veilig Opgroeien, 7 juni 2022

